

ærede Kirke- og Underviisningsminister ikke bedre, end han har været istand til, har kunnet give noget Bidnesbyrd om, hvorledes Resultatet af den daværende Kirkecommissions Forhandlinger var. Det er vist, at der fremkom Forskjelligt; som langtfra kan henregnes til, hvad der er godt, men jeg vil dog give det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), der fremdrog dette Punkt, at betænke, om ikke i mange Tilfælde netop det, at der bliver fremstillet Meninger, der i sig selv ere saa besynderlige, saa forkastelige, at man maa undre sig over, hvorledes de kunne komme frem, kan stifté Nytte, naar det kun er fra Enkelte, disse Meninger komme frem. Det er dog klart, at netop naar en Sag forhandles i en større Samling af Mænd, er det ikke alene de gode Grunde, der støtte den, men de daarligere Modgrunde støtte den ogsaa stærkt; thi de henlede Opmærksomheden paa det, hvorom der skal værnes. Jeg skal et Dieblis døvele ved det, hvortil det ærede Medlem hentydede, nemlig Spørgsmaalet om en repræsentativ Forsfatning af raadgivende Bestaffenhed, som aarligt skulde samles her i Kjøbenhavn, og som skulde meddele Kirke- og Underviisningsministeren Raad, hvorefter de forskjellige Forhold skulde ordnes. Det er netop saadanne Udtalelser og saadanne Forslag, der støtte det Rigtige; man behøver ikke Noget, der kan kaste et stærkere Lys over det Forkeerte i den Mening, at Rigsdagen ikke skulde have den lovgivende Myndighed i disse Sager, end netop Fordringer, der gaae ud paa at fremstille Sagen saaledes, som om den lovgivende Magt ikke havde denne Myndighed, men at det skulde beroe med den saa længe, indtil den lovgivende Magt havde givet Kirken den. — Jeg troer saaledes, at de forskjellige Udtalelser, der ere komne fra de to ærede Medlemmer, til hvem jeg har tilladt mig at henvende mig, vidne om, at man ikke betragter Sagen fra noget rigtigt Standpunkt, naar man paa denne Maade viser tilbage paa Ministerens Afgang til at kunne indhente Raad eller Forslag med Hensyn til bestemte Spørgsmaal, og naar man da vil gjøre hans Afgang dertil afhængig af den Betingelse, hvorpaa Forslaget under Nr. 53 gaaer ud; jeg troer ikke, at der er nogen Anledning dertil. — Den høit-

ærede Minister har bemærket, at der er en nøie Forbindelse imellem Lovforslaget angaaende Valg- og Hjælpemenigheder og Bevillingen til Kirkecommissionen. Jeg veed ikke, om den ærede Ministers Mening er den, at Forbindelsen er saa nøie, at Gjennemførelsen af det nævnte Lovudkast skulde virke ubetinget paa Anvendelsen af det Beløb, der er Spørgsmaal om at bevilge, og som blev bevilget ved Sagens anden Behandling; men i alt Fald er det klart, at han ikke ubetinget kan betragte Forholdet saaledes, da han fraraadebe at vedtage det Endringsforslag, der er stillet under Nr. 53. Jeg bemærkede før, at Forholdet mellem Bevillingen og det Lovudkast, jeg saa ofte har tilladt mig at nævne, ikke er saaledes, at det kan give nogen Grund til at gjøre Bevillingen af de 5,000 Rd. afhængig deraf. Vedtages Udcastet ikke, kommer det ikke til Gjennemførelse, erholder det ikke Stadfæstelse, er det dog klart, at det Spørgsmaal, hvormed det beskæftiger sig, hvor vigtigt det end er, dog ikke er Andet end et Led i den store Kæde, som dannes af, hvad det er fornødent at faae udviklet og forandret i Folkekirken. Jeg lægger en overordentlig stor Vægt paa dette Lovudkast, men der er andre Ting, som ogsaa have deres store Vigtighed for Udviklingen af det kirkelige, det religiøse Liv — jeg vil saaledes nævne en Lov om Menighedernes Afgang til Deeltagelse i Valget af deres Præster — og give vi Kirke- og Underviisningsministeren de 5,000 Rd., for at han kan nedsætte en Kirkecommission, er dette et Spørgsmaal, om hvilket han kan indhente Forslag fra Commissionen. Taaer han imidlertid Afgang til at indhente Raad med Hensyn til dette saa indgribende Forslag og med Hensyn til mange andre, skulde vi da virkelig være betænkelige ved, hvis mod al Formodning Lovudcastet om Valgmenighederne ikke oplyedes til Lov, at lade en Kirkecommission udtale sig ogsaa derom, naar Ministeren kan forelægge den Spørgsmaal til Overbeieelse, som dog maa stilles i Række dermed. Overalt er der jo mange Forhold, som ventelig komme til at foreligge fra Ministerens Side, og jeg vil i Modsetning til den ærede sidste Tale bemærke, at der ikke blot er Spørgsmaal om, hvad der staaer i Forbindelse med Ritualet,